

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Filosofie

Test 7

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. J. P. Sartre consideră că:
 - a. în cazul omului, *esența precede existența*
 - b. în cazul omului, *existența precede esența*
 - c. sensul existenței ființei umane este apropierea de Dumnezeu
 - d. scopul existenței ființei umane este acela de a fabrica unelte
2. Morala răspunde la una din întrebările:
 - a. care opinii sunt adevărate și care sunt false?
 - b. ce sunt eu?
 - c. care acțiuni sunt bune și care sunt rele?
 - d. ce pot să știu?
3. **Nu** constituie o problemă de etică aplicată:
 - a. condamnarea la moarte
 - b. clonarea
 - c. eutanasia
 - d. căutarea fericirii
4. Libertatea negativă presupune:
 - a. implicarea în acțiuni dăunătoare altor oameni sau ordinii social-politice
 - b. absența constrângerilor arbitrare impuse de puterea politică sau de alți oameni
 - c. intervenția amplă a statului în sfera vieții individuale, intervenție menită să pună la dispoziția fiecărei persoane mijloacele necesare atingerii scopurilor sale
 - d. existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale, capacitatea fiecăruia dintre noi de a realiza ceea ce dorim
5. Omul, potrivit lui L. Blaga:
 - a. ființează numai *întru imediat și pentru securitate*
 - b. este creator de cultură
 - c. ființează numai *întru mister și pentru revelație*
 - d. relevă imediatul, fără a-l depăși
6. Responsabilitatea social-politică presupune:
 - a. o conducere politică de tip dictatorial
 - b. cedarea libertății în schimbul unor favoruri
 - c. abuzul de putere al statului
 - d. respectarea legilor și asumarea consecințelor încălcării lor
7. Etica aplicată se caracterizează prin faptul că:
 - a. este un demers reflexiv desfășurat asupra faptelor concrete
 - b. este un demers reflexiv desfășurat asupra faptelor generale
 - c. definește principiile universale ale acțiunilor morale
 - d. derivă principii morale din analiza faptelor generale

8. La Aristotel, scopul urmărit pentru sine și nu pentru altceva, este:
- inteligența
 - plăcerea
 - fericirea
 - bogăția
9. Care dintre următoarele forme ale imperativului categoric kantian este corectă?
- acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege fizică
 - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege universală
 - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege psihică
 - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege cauzală
10. În viziunea lui L. Blaga, sensul existenței ființei umane constă în:
- alegerea dintr-o multitudine de posibilități
 - revelarea misterului, prin creație
 - practicarea îndoielii metodice
 - aflarea adevărului absolut

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etica eudaimonistă	1. Are drept concept central <i>datoria</i> .
b. Etica utilitaristă	2. Consideră că legea divină este standardul ultim și universal al moralității.
c. Etica deontologică	3. Derivă principii morale prin analiza mai multor fapte concrete.
d. Etica aplicată	4. Este varianta modernă a hedonismului antic.
	5. Consideră că cel mai mare bine pentru om constă în activitatea practică guvernată de preceptele morale ale rațiunii.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*Singurul aspect al conduitei unui om pentru care el poate fi tras la răspundere de către societate este cel privitor la ceilalți*”. (J. St. Mill)

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța libertății de conștiință și religie, într-o societate democratică.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Concepția despre dreptate pe care vreau să o dezvolt poate fi enunțată sub forma următoarelor două principii: mai întâi, fiecare persoană participantă la o practică sau afectată de ea are un drept egal la cea mai largă libertate compatibilă cu o libertate similară a celorlalți; în al doilea rând, inegalitățile sunt arbitrare, în afara cazului în care ne putem aștepta în mod responsabil ca ele să conducă la avantajele tuturor, iar pozițiile sociale și funcțiile cărora le sunt atașate, sau în urma cărora pot fi dobândite, sunt deschise tuturor. Aceste principii exprimă dreptatea ca un complex de trei idei: libertate, egalitate și recompensă pentru serviciile ce contribuie la binele public.

(J. Rawls, *Dreptatea ca echitate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două din ideile prin care este exprimată dreptatea. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *dreptate* și *echitate*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că natura umană reprezintă o temă centrală pentru numeroase teorii filosofice:

1. Menționați trei filosofi care, în lucrările lor, au dezvoltat perspective/teorii cu privire la natura umană. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care cunoașterea de către un adolescent a unor perspective/teorii filosofice cu privire la natura umană poate contribui la formarea și consolidarea interesului acestuia pentru cunoașterea de sine. **4 puncte**